

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ЖИТОМИРСЬКОЇ
ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ**

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Сучасна освіта Житомирщини – 2017

*Анотований каталог переможців
XX обласної педагогічної виставки*

Перелік матеріалів переможців XX обласної педагогічної виставки
«Сучасна освіта Житомирщини – 2017»

*Друкується за рішенням науково-методичної ради
комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти» Житомирської обласної ради
(протокол № 2 від 26.05.2017 р.)*

Відповідальна за випуск О. П. Стефанович,
методист центру методичного забезпечення
комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти» Житомирської обласної ради

В анотованому каталозі «Сучасна освіта Житомирщини – 2017» представлено досвід переможців обласного етапу педагогічної виставки з дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів, спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів, методистів рай(міськ) методкабінетів (центрів), ОТГ, які взяли участь у XX обласній педагогічній виставці «Сучасна освіта Житомирщини – 2017». Районами та містами області на виставку подано наукові публікації, навчально-методичні посібники, авторські програми, методичні розробки. У досвідах роботи педагогічні працівники аналізують складові своєї системи роботи, досягнення, творчі підходи до розв'язання актуальних проблем у навчально-виховному процесі.

Зміст

Номінація «Науково-методичний та організаційний супровід рай(міськ) методичних кабінетів(центрів) в упровадженні інновацій у загальноосвітніх навчальних закладах».....	3
Номінація «Управлінська діяльність керівників закладів освіти».....	4
Номінація «Організація внутрішньошкільної науково-методичної роботи».....	8
Номінація «Шляхи реалізації профільного навчання закладу в контексті компетентнісного та діяльнісного підходів».....	10
Номінація «Єдиний освітній простір в освітньому окрузі.....	10
Номінація «Упровадження здоров'язбережувальних інноваційних технологій у навчально-виховний процес закладів освіти».....	11
Номінація «Виховна система навчального закладу».....	12
Номінація «Формування патріотичної особистості як першооснова виховної та позашкільної роботи».....	13
Номінація «Інновації в організації дослідницько-експериментальної діяльності учнівської молоді».....	15
Номінація «Упровадження інновацій в навчанні та вихованні дітей з особливими потребами»	16
Номінація «Система роботи дошкільного навчального закладу у формуванні готовності дитини до школи».....	17
Номінація «Авторські підручники, посібники, програми».....	18
Номінація «Використання інноваційних форм, методів (проектів, практичних занять), засобів навчання, програм в початковій, базовій і повній загальній середній освіті».....	34

Номінація
**«Науково-методичний та організаційний супровід методичних
служб районів, міст та ОТГ в упровадженні інновацій у
загальноосвітніх навчальних закладах»**

➤ **Автор досвіду:** Мянєвська Тетяна Миколаївна, завідувачка
Тема досвіду: «Інноваційні підходи до вивчення англійської мови в навчальних закладах»
Адреса досвіду: Науково-методичний центр управління освіти Житомирської міської ради
вул. Велика Бердичівська, 7, м. Житомир, 10014, Україна
Тел: (0412) 47-48-32
E-mail: nmc_zhitomir@ukr.net
Завідувачка: Мянєвська Тетяна Миколаївна
Короткий зміст досвіду. Автор репрезентує систему роботи науково-методичного центру та навчальних закладів щодо впровадження та використання інноваційних технологій вивчення англійської мови.

➤ **Автор досвіду:** авторський колектив методичного кабінету Коростенської міської ради (Черняєва Світлана Володимирівна, завідувач, Поліщук Оксана Вікторівна, методист, Зарицька Олена Володимирівна, методист, Рудик Сергій Васильович, методист)
Тема досвіду: «Науково-методичний супровід розвитку управлінської компетентності сучасного керівника загальноосвітнього навчального закладу»
Адреса досвіду: методичний кабінет Коростенської міської ради
вул. Грушевського, 66, м. Коростень
Тел: (04142)-4-44-42
E-mail: Osvita-kor@ukr.net
Сайт: Mk-kor.at.ua
Завідувач: Черняєва Світлана Володимирівна
Короткий зміст досвіду. В роботі висвітлено теоретичні засади розвитку управлінської компетентності сучасного керівника ЗНЗ: проблеми професіоналізму управлінця, роль методичної служби в підвищенні кваліфікації керівних кадрів. Цікавим є матеріал методичного кабінету з досвіду організації методичної роботи з директорами шкіл. Проаналізовано ефективні форми, технології та методи роботи з педкадрами.

В запропонованому тренінгу «Управлінська компетентність керівника як одна з умов його успішної професійної діяльності» подано практичні вправи, спрямовані на підвищення управлінської майстерності, продемонстровано використання ІКТ в управлінській діяльності.

Рекомендовано для використання методистам методичних кабінетів, організаторам методичної роботи в роботі з керівниками ЗНЗ, резервом керівних кадрів.

➤ **Автор досвіду:** Філанчук Світлана Валентинівна, завідувач
Тема досвіду: «Роль методичної служби у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників»
Адреса досвіду: Інформаційно-методичний центр управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради
вул. Пушкіна, 44, м. Новоград-Волинський, 11700
Тел: (04141) 5-50-72
E-mail: IMC_NV@i.ua
Сайт: nv-imc.edukit.zt.ua
Завідувач: Філанчук Світлана Валентинівна
Короткий зміст досвіду. Методична збірка містить матеріали підготовки та проведення обласного семінару завідувачів рай (міськ) методичними кабінетами (центрами) та розкриває систему роботи з методичного супроводу компетентнісного професійного навчання педагогів міста Новограда-Волинського.

➤ **Автор досвіду:** Бабенко Валентина Вікторівна, завідувачка, Циганович Галина Миколаївна, Северин Олена Олександрівна, методисти
Тема досвіду: «Співпраця РМК та методичної служби школи як фактор підвищення професійної компетентності педагогічних працівників»
Адреса досвіду: районний методичний кабінет відділу освіти Любарської РДА
Тел: (04147) 21211
E-mail: lubosvita@lub.zt.ukrtel.net
Сайт: lyubar-osvita.zt.ua
Завідувач: Бабенко Валентина Вікторівна
Короткий зміст досвіду. У роботі висвітлено шляхи співпраці районної методичної служби з навчальними закладами, що сприяють підвищенню професійної компетентності педагогічних працівників. Зміст уміщує опис сучасних актуальних прийомів, які проектують роботу районної методичної служби із педколективами навчальних закладів.
Теоретичні та практичні матеріали нададуть допомогу педагогічним колективам у розробці заходів, спрямованих на підвищення педагогічної майстерності учителя. Крім того, допоможуть у плануванні роботи.
Опис системи роботи та додатки мають практичний зміст, адресовані методистам РМК, керівникам методичних комісій, об'єднань.

Номінація

«Управлінська діяльність керівників закладів освіти»

➤ **Автор досвіду:** Лавренюк Алла Михайлівна, директор
Тема досвіду: «Упровадження моделі громадсько-активної школи у Сінгурівській загальноосвітній школі I-III ступенів»

Адреса досвіду: Сінгурівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
Житомирського району,
вул. Шкільна, 9, с.Сінгури, Житомирський район, 12444
Тел: 40-91-58

E-mail: Singur_zosh@i.ua

Сайт: Singur-zosh.at.ua

Директор: Лавренюк Алла Михайлівна

Короткий зміст досвіду. В статті розглядається модель діяльності громадсько-активної школи, яка включає три компоненти: демократизацію, волонтерствота взаємовигідне партнерство між школою і громадою, висвітлюються основні поняття, принципи та підходи до моделі громадсько-активної школи, її практичне застосування. Розглядається питання науково-методичного супроводу діяльності громадсько активної школи, моніторинг її розвитку й відповідний вимірювальний інструментарій.

Стаття адресована керівникам сільських загальноосвітніх закладів, громадських установ, які зацікавлені у відродженні та розвитку сільських громад.

➤ **Автор досвіду:** Петровський Аркадій Петрович, директор

Тема досвіду: «Google-сервіси в навчальній діяльності вчителів»

Адреса досвіду: Йосипівський НВК «ДНЗ-ЗНЗ І-ІІ ступенів» Малинського району

Тел: (04133)99-3-40

E-mail: admin@yosipivka.com

Сайт: yosipivka.com

Директор: Петровський Аркадій Петрович

Короткий зміст досвіду. Головною функцією хмарних технологій є задоволення потреб користувачів, що потребують віддаленої обробки даних. Користувач, створивши обліковий запис на одному із таких сервісів, отримує можливість зберігати та редагувати створені документи (відео, презентації, малюнки, книги, фільми тощо) за допомогою різних додатків сервісу, при цьому не завантажуючи їх на комп'ютер – всі зміни відбуваються на сервісі, а робота в документі здійснюється через браузер з будь-якого комп'ютерного пристрою. Всі дані можна зберігати на сервері хмарного сервісу та мати до них доступ з будь-якого місця, де є Інтернет та комп'ютерний засіб. Ефективність використання інформаційно-комукаційних технологій в освітньому закладі підвищується, оскільки можливим є не наявність певної кількості комп'ютерів, а інформаційно-освітній простір, що динамічно розвивається.

Хмарні технології мають ряд переваг: не потрібні потужні комп'ютери, (понад 30 % комп'ютерів у школах підлягають списанню), менше витрат на закупівлю програмного забезпечення і його систематичне оновлення (закупівля і оновлення програмного забезпечення для загальноосвітніх навчальних закладів майже не фінансується), оскільки все знаходиться у

хмарі; відсутність піратства, необмежений обсяг збереження даних (масштабованість), доступність з різних пристроїв і відсутня прив'язка до робочого місця, забезпечення захисту даних від витрат та виконання багатьох видів навчальної діяльності, контролю і оцінювання, тестування он-лайн, відкритості освітнього середовища, економія коштів на утримання технічних засобів.

➤ **Автор досвіду:** Залізко Ірина Олексіївна, директор

Тема досвіду: «Імідж сучасного загальноосвітнього навчального закладу: теорія і практика»

Адреса досвіду: НВК «Овруцька гімназія імені А. Малишка – загальноосвітня школа І ступеня»

вул. Івана Франка, 7, м. Овруч, 11101

Тел: (04148) 42561, 44692

E-mail: ovruchgimnaziya@yandex.ru

Сайт: testuvannya.com.ua/schoolsite/Ovruch.gimnazija

Директор: Залізко Ірина Олексіївна

Короткий зміст досвіду. В роботі подані форми і методи щодо створення позитивного іміджу навчального закладу, окреслено ознаки та визначено кроки його становлення.

Для керівників навчальних закладів

➤ **Автор досвіду:** Ходаківський Віктор Васильович, директор

Тема досвіду: «Внутрішкільний контроль як управлінська система»

Адреса досвіду: Коростенський міський ліцей

вул. Р. Люксембург, 12, м. Коростень

Тел: (04142)-5-88-10

E-mail: korzosh6@ukr.net

Сайт: liceykor.at.ua

Директор: Ходаківський Віктор Васильович

Короткий зміст досвіду. У посібнику розглянуто форми організації внутрішкільного контролю та його роль в управлінні школою. Висвітлено процес здійснення внутрішкільного контролю за організацією навчально-виховного процесу, питання контрольної-аналітичної діяльності шкільної адміністрації.

Посібник рекомендовано для використання в практичній роботі адміністрації навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Пудрій Наталія Георгіївна, директор

Тема досвіду: «Інформатизація управління загальноосвітнім навчальним закладом як з умов його розвитку»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 12 м. Бердичева

вул. Одеська, 45, м. Бердичів, 13300

Тел: (04143) 3-14-30, (04143) 3-15-18

E-mail: territory12@bk.ru

Директор: Пудрій Наталія Георгіївна

Короткий зміст досвіду. У роботі представлено модель інформатизації управління ЗНЗ на прикладі ЗОШ I-III ступенів №12 м. Бердичева Житомирської області, розглянуто технології інформатизації управлінської діяльності керівника, надано рекомендації керівникам щодо інформатизації ЗНЗ з метою створення конкурентоспроможності закладу у сучасних умовах, створення єдиного інформаційно-світнього середовища.

➤ **Автор досвіду:** Бардук Лариса Леонідівна, директор

Тема досвіду: «Імідж навчального закладу як ресурс його розвитку»

Адреса досвіду: Високівська гімназія Високівської ОТГ Черняхівського району,

вул. Центральна, 15, с. Високе, Черняхівського району

Директор: Бардук Лариса Леонідівна

Короткий зміст досвіду. У посібнику розкривається питання формування іміджу навчального закладу як ресурсу його розвитку, акцентовано увагу на характерних ознаках іміджу, висвітлено основні властивості, функції та риси сучасного іміджу школи. Представлено позитивний досвід навчального закладу з даного питання.

Рекомендовано керівникам навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Боровська Олена Валентинівна, директор

Тема досвіду: «Організація внутрішнього контролю як складова управлінського менеджменту позашкільного навчального закладу»

Адреса досвіду: Центр позашкільної освіти ім. О.Разумкова м. Бердичева

вул. Вінницька, 21, м. Бердичів, 13300

Тел: (04143) 2-11-89

E-mail: spo.razumkova@yandex.ru

Директор: Боровська Олена Валентинівна

Короткий зміст досвіду. Даний досвід управлінської діяльності розкриває систему організації внутрішнього контролю та його роль в управлінні позашкільним навчальним закладом. Досить детально та наочно висвітлено сутність, особливості, види та форми внутрішнього контролю, визначено пряму залежність якості та результативності навчально-виховного процесу від рівня організації внутрішнього контролю, його кількості, своєчасності, глибини, повноти і об'єктивності.

Директор Центру, будуючи свою управлінську діяльність на принципах рівноправного партнерства, аналізує ефективність здійснення внутрішнього контролю у закладі та розкриває необхідність та можливі шляхи його удосконалення.

Представлені матеріали рекомендовано для ознайомлення та використання у роботі керівникам позашкільних навчальних закладів. Застосування цих знань допоможе директорам освітніх закладів створити

демократичний колектив колег-однодумців, побудувати дієву та ефективну систему внутрішнього контролю, обираючи свій стиль управлінської діяльності та спрямовуючи свої зусилля на реалізацію найважливішої мети позашкільного навчального закладу – виховання творчої, активної, конкурентоспроможної, гармонійної, успішної, соціально адаптованої особистості.

Номінація

«Організація внутрішньошкільної науково-методичної роботи»

➤ **Автор досвіду:** Вербило Л. В., Долецька Л. М.

Тема досвіду: «Методичне слово» (Алгоритмізація формування освітніх компетентностей учнів)»

Адреса досвіду: Денишівська ЗОШ І-ІІІ ступенів імені В. Г. Бондарчука Тетерівської сільської ради Житомирського району

Директор: Вербило Л. В.

Короткий зміст досвіду. У роботі вміщені алгоритми формування освітніх компетентностей учнів. Через схеми, таблиці подаються складові головних освітніх компетентностей. Увага зосереджується на тому, що освітні компетентності стають системними характеристиками особистісно зорієнтованого евристичного підходу до освіти, оскільки відносяться винятково до особистості учня, виявляються у процесі його творчої діяльності та виражаються у створеній ним продукції.

➤ **Автор досвіду:** КучинськаЛіліяФотіївна, вихователь-методист

Тема досвіду: «Використання інтерактивних методів у системі семінарських занять з педагогічними працівниками як засобу підвищення їх професійної компетентності»

Адреса досвіду: Житомирський дошкільний навчальний заклад № 43
вул. Добровольчих батальйонів, 12-а, Житомир, 10012

Тел: (0412) 40-02-85, 47-39-82

E-mail: dnz_43@ukr.net

Завідувач: Бобер Валентина Михайлівна

Короткий зміст досвіду. Досвід містить систему семінарських занять з педагогічними працівниками дошкільного навчального закладу з використанням сучасних інтерактивних методів як засобу підвищення їх професійної компетентності та складової методичної роботи.

Призначений для вихователів-методистів початківців дошкільних навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Мигловець Леоніда Вікторівна, заступник директора з науково-методичної роботи

Тема досвіду: «Робота загальноосвітнього навчального закладу над науково-методичною проблемою»

Адреса досвіду: Корнинський НВК «ЗОШ І ступеня-гімназія»
Попільнянського району

Тел: 6-24-50

E-mail: 1.kornin@gmail.com

Директор: Можаровський Микола Олександрович

Короткий зміст досвіду. Матеріали містять інформацію про роботу Корнинського НВК «ЗОШ І ступеня-гімназія» над науково-методичною проблемою «Розвиток творчої та ініціативної особистості шляхом впровадження інноваційних підходів у навчально-виховний процес». Матеріали будуть корисні заступникам директорів шкіл, керівникам МО, вчителям.

➤ **Автор досвіду:** Візгалова Наталія Борисівна, заступник директора з навчально-виховної роботи

Тема досвіду: «Неперервність і наступність у навчанні як передумова забезпечення якості освіти»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 21 м. Житомира
вул. 1 Травня, 6А, м. Житомир, 10008

Тел: (0412) 37-45-60, 37-45-34

E-mail: ztschool21@ukr.net

Сайт: ztschool21.ucoz.ua

Директор: Ремінець Світлана Олександрівна

Короткий зміст досвіду. Теоретичною основою досвіду є технологія особистісно орієнтованого підходу до навчання (О. Я. Савченко, В. Г. Кремінь). Сутність досвіду полягає у проектуванні педагогічного процесу, який базується на діагностиці особистості і наступному навчанні і розвитку.

➤ **Автор досвіду:** МедведєваМаріяВасилівна, заступник директора з навчально-виховної роботи

Тема досвіду: «Моніторинг науково-методичної діяльності педагогічних працівників у навчальному закладі»

Адреса досвіду: Житомирськийміськийліцей при ЖДТУ
проспект Миру 26, Житомир, 10004

Тел: (0412)24-66-22

E-mail: zhcity-lyceum@ukr.net

Сайт: city-lyceum.zt.ua

Директор: Кошевич Юрій Олексійович

Короткий зміст досвіду. Автор пропонує науково-методичні, організаційно-практичні напрями формування та підтримки високого рівня діяльності педагогічних працівників загальноосвітнього закладу через здійснення моніторингу кадрів. У руках заступника – багатофункціональний і унікальний інструмент – моніторинг, яким вміло варто користуватись: це спостереження і аналіз, організація і планування, мотивація і контроль, узагальнення і корекція, вдосконалення і поширення досвіду. Він дає

глибокий аналіз діяльності кожного працівника, визначає сильні та слабкі ланки навчально-виховного процесу, дозволяє вести цілеспрямовану роботу з усунення недоліків та розробляти далекоглядну стратегію розвитку навчального закладу

До збірника увійшли матеріали тренінгу(схеми,таблиці, рекомендації, анкети, пам'ятки), фотододатки.

Збірник матеріалів призначений для заступників директорів шкіл.

Номінація

«Шляхи реалізації профільного навчання закладу в контексті компетентнісного та діяльнісного підходів»

➤ **Автор досвіду:** Кучинська Світлана Анатоліївна, вчитель математики, заступник директора з навчальної роботи, Клименко Олена Анатоліївна, вчитель інформатики

Тема досвіду: «Елементи теорії ймовірності» (розробка теми за системою дистанційного навчання)

Адреса досвіду: комунальний заклад «Житомирський обласний ліцей-інтернат для обдарованих дітей» Житомирської обласної ради, вул. Коростишівська, 15, м. Житомир, 10007

Тел: (0412) 42-95-17

E-mail: pedliceum_1991@ukr.net

Сайт: vpedliceum.blogspot.com

Директор: Корінна Людмила Віталіївна

Короткий зміст досвіду. У теоретичній частині розроблених дистанційних уроків розглядаються основні твердження і поняття теорії ймовірностей. Теоретичний матеріал супроводжується значною кількістю вправ. Практична частина уроків має трирівневу структуру: приклади з ментальними розв'язками, вправи для самоперевірки та тести самоконтролю, що дають учневі змогу оцінити ступінь засвоєння матеріалу, адже вправи самоперевірки мають стислий розв'язок, а тести самоконтролю – відповіді.

Номінація

«Єдиний освітній простір в освітньому окрузі»

➤ **Автор досвіду:** Бучинська Світлана Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи

Тема досвіду: «Освітній округ – шлях до якісної освіти»

Адреса досвіду: Суслівська ЗОШ I-III ступенів Новоград-Волинського району

Короткий зміст досвіду. Матеріали з досвіду організації методичної роботи в межах освітнього округу. Автор обґрунтовує особливості становлення і розвитку освітнього округу як центру якісної освіти в сільській школі.

➤ **Автор досвіду:** Лобунець Алла Сергіївна, вчитель правознавства, адміністратор сайту

Тема досвіду: «Презентація сайту Суслівського освітнього округу»

Адреса досвіду: Суслівська ЗОШ I-III ступенів Новоград-Волинського району

Короткий зміст досвіду. Матеріали з досвіду створення сайту освітнього округу.

Номінація

«Упровадження здоров'язбережувальних інноваційних технологій у навчально-виховний процес закладів освіти»

➤ **Автор досвіду:** Гриб Леся Валентинівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Особливості адаптації першокласників до школи. Система психологічного супроводу»

Адреса досвіду: Новодорогинська загальноосвітня школа I-III ступенів Народицького району Житомирської області, с.Новий Дорогинь, Народицький район, 11421

Тел: (04140) 9-36-21

E-mail: dor_school@mail.ru

Директор: Дедух Таїсія Броніславівна

Короткий зміст досвіду. В даній роботі розкрито зміст процесу адаптації першокласників та діяльності шкільного психолога із забезпечення успішної соціалізації, психологічного благополуччя та здоров'я школярів.

Практичне значення роботи полягає в тому, що у ній розкриті основні положення психологічного супроводу адаптації, запропоновані адаптивні методи та методики, форми профілактики дезадаптації учнів першого класу, підбрано матеріал для просвітницької роботи з батьками та педагогами. Все це може послужити основою майбутньої спільної діяльності психолога, вчителя та батьків у справі виховання гармонійно розвиненої здорової особистості.

Робота буде корисна для практичних психологів, соціальних педагогів та вчителів початкових класів.

➤ **Автор досвіду:** Перколаба Галина Олександрівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Психологічний супровід педагогів. Збереження енергії в умовах сучасного ритму життя»

Адреса досвіду: Житомирський навчально-виховний комплекс № 25, вул. Бориса Тена, 84-а, м. Житомир, 10012

Тел: (0412)33-70-48

E-mail: nvk25zh@ukr.net

Сайт: nvk-25.ucoz.ru

Директор: Лашкул Галина Георгіївна

Короткий зміст досвіду. Автор репрезентує варіанти психолого-педагогічного супроводу емоційного, особистісного та інтелектуального розвитку педагога методами арт-терапії.

Запропоновані розробки є актуальними в роботі з педагогічним колективом з метою профілактики та корекції негативних емоційних станів, нормалізації емоційно-вольової сфери особистості, що сприяє як духовному, так і фізичному оздоровленню.

➤ **Автор досвіду:** творча група вихователів

Тема досвіду: «Здоров'язбережувальні технології в системі роботи вихователів як один із методів реалізації виховання ціннісного ставлення до себе»

Адреса досвіду: комунальний навчальний заклад «Житомирська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів № 1» Житомирської обласної ради,

вул. Черняхівського, 17, м. Житомир, 10014

Тел: (0412) 22-28-25

E-mail: zhitomirsir@ukr.net

Короткий зміст досвіду. Робота містить практичні матеріали, які спрямовані на повне або часткове подолання відхилень в процесі розв'язання оздоровчих та освітніх завдань виховання слабозорих дітей.

Пропоновані матеріали є цікавими для педагогів, котрі працюватимуть з дітьми з особливими потребами, так як використання здоров'язбережувальних технологій являє собою процес організації оздоровчої та пізнавальної діяльності, спрямований на розвиток фізичних сил і здоров'я, вироблення гігієнічних навичок і здорового способу життя, попередження та виправлення відхилень у фізичному розвитку.

Номінація

«Виховна система навчального закладу»

➤ **Автор досвіду:** Глінчевська Яніна Анатоліївна, директор, Вигівська Аліса Миколаївна, педагог-організатор

Тема досвіду: «Сучасній школі – сучасного лідера»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа I-III ступенів № 28 м. Житомира імені гетьмана Івана Виговського,

вул. Тараса Бульби-Боровця, 17, м. Житомир, 10031

Тел: (0412) 25-97-66

E-mail: school28_zt@ukr.net

Сайт: school28zt.at.ua

Директор: Глінчевська Яніна Анатоліївна

Короткий зміст досвіду. Робота містить розробку виховної системи навчального закладу, його структуру, цікавими є форми виховної роботи

учнівського самоврядування під час навчально-виховного процесу та літнього відпочинку.

Матеріали можуть бути використані заступниками директора з навчально-виховної роботи, педагогами-організаторами, класними керівниками, лідерами учнівського самоврядування, батьківським активом.

Номінація

«Формування патріотичної особистості як першооснова виховної та позашкільної роботи»

➤ **Автор досвіду:** Шевченко Людмила Валентинівна, Шеремет Наталія Григорівна, вихователі

Тема досвіду: «Люби і знай свій рідний край»

Адреса досвіду: Народицький дошкільний навчальний заклад «Сонечко», вул. Житомирська, 119, смт. Народичі, Народицького району, 11401

Тел: (04140) 2-12-82

E-mail: dnz@mail.ru

Директор: Кравченко Тетяна Анатоліївна

Короткий зміст досвіду. Сучасна складна ситуація в нашій державі змусила всіх усвідомити, що система національно-патріотичного виховання дітей, починаючи з дошкільної ланки, потребує кардинальних змін. Даний досвід розкриває сучасний погляд та підхід щодо формування основ національної свідомості дітей дошкільного віку засобами краєзнавства, народознавства та екологічного виховання. Вихователі розробили критерії планування та конспекти занять з краєзнавства, народознавства, екологічного виховання, сценарії родинних свят.

Даний досвід може бути рекомендований до використання в практичній діяльності вихователів та методистів дошкільних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Пустохіна Олена Вікторівна, вихователь
Тема досвіду: «Ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з творами живопису»

Адреса досвіду: Житомирський дошкільний навчальний заклад №45, вул. Трипільська, 14 А, м. Житомир, 10003

Тел: (0412) 24-08-98

E-mail: dnz-45@ukr.net

Завідувач: Гаршина Елла Володимирівна

Короткий зміст досвіду. Досвід містить методичні аспекти організації роботи щодо ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з мистецтвом живопису, методичні рекомендації.

Матеріал розподілено за тематичними циклами відповідно до програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», а також за народознавчими циклами. До роботи увійшли короткі біографічні відомості про українських, закарпатських та інших програмних художників, розповіді

та бесіди за їх картинами, мистецтвознавчі бесіди про види, жанри, художні засоби мистецтва живопису.

Досвід призначений для педагогів під час проведення занять з пізнавального, мовленнєвого, художньо-естетичного розвитку, самостійної діяльності дітей, годин дозвілля та батьків.

➤ **Автор досвіду:** Сафонюк Сергій Олександрович, вчитель математики, Радкевич Володимир Юхимович, вчитель історії

Тема досвіду: «Патріотичне виховання через зв'язок математики та історії України»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №7 імені В. В. Бражеского,

вул. Перемоги, 79, м. Житомир, 10003

Тел: (0412) 25-26-34

E-mail: ztschool7@gmail.com

Сайт: sites.google.com/site/school7uazt

Директор: Чубінська Валентина Миколаївна

Короткий зміст досвіду. Запропонована розробка, яка об'єднує діяльність учителів різних дисциплін та учнів, дозволяє значною мірою активізувати навчальний процес і встановити наочні міжпредметні зв'язки, перевести «сухі» математичні дані на дати, факти та події, що відбувались у період становлення та розвитку української державності.

Матеріал може бути використаний учителями на різних етапах роботи з учнями. Призначений для вчителів математики та історії.

➤ **Автор досвіду:** Коляновський Олександр Броніславович

Тема досвіду: «Впровадження інноваційних технологій національно-патріотичного виховання учнів у навчально-виховному процесі сучасної школи»

Адреса досвіду: методичний кабінет відділу освіти Ружинської РДА,

вул. Київська, 36, смт Ружин, Ружинський район, 13600

Тел: 04138 3-14-08

E-mail: ruzmet@i.ua

Завідувач: Коляновський Олександр Броніславович

Короткий зміст досвіду. В роботі показано реалізацію Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді в школах Ружинського району, і, зокрема, співпраця учнівської молоді з учасниками бойових дій на Сході України. Це є актуальним, оскільки висвітлена тема відповідає вимогам сьогодення. Розкрито участь школярів в написанні книги «Вони пішли захищати Україну». Представлено досвід інтерактивної позашкільної роботи щодо патріотичного виховання. Це нині є одним із найголовніших пріоритетів гуманітарної політики в Україні, важливою складовою національної безпеки України.

➤ **Автор досвіду:** Ліпінська Сітлана Григорівна, заступник директора з виховної роботи

Тема досвіду: «Система національно-патріотичного виховання учнів Гришковецької гімназії»

Адреса досвіду: Гришковецька гімназія Бердичівської районної ради

Тел: 0969202173

E-mail: didur2@ramler.ru

Директор: Вержибок Володимир Іванович

Короткий зміст досвіду. У даній роботі розглядається розуміння патріотичного виховання сучасної молоді як громадян України, що носить національний характер, базується на національних традиціях українського народу, є ідейною силою національної свідомості. Висвітлено наукове бачення окресленої проблеми та шляхи її вирішення, досвід практичної роботи над актуальними проблемами національно-патріотичного виховання учнівської молоді з урахуванням інноваційних форм і методів роботи.

Видання адресоване керівникам загальноосвітніх навчальних закладів, заступникам директора з виховної роботи, класним керівникам.

Номінація

«Інновації в організації дослідницько-експериментальної діяльності учнівської молоді»

➤ **Автор досвіду:** Кучер Тамара Михайлівна, вчитель географії
Тема досвіду: «Місце та роль випереджувальних завдань у навчанні географії учнів 6-х класів»

Адреса досвіду: Народицька гімназія,
вул. Гагаріна, 9, смт. Народичі, 11401

Тел: (04140) 2-10-09

E-mail: narodicka-gmnazij@rambler.ru

Директор: Карандюк Лідія Олександрівна

Короткий зміст досвіду. Основними складовими даного досвіду є дослідження питання випереджувального навчання в педагогічній літературі, теоретичні обґрунтування педагогічних умов застосування завдань випереджувального навчання на уроках географії в 6 класі з урахуванням психофізіологічних особливостей шестикласників; практичне використання випереджувальних завдань та приклади деяких прийомів і методів технології на різних етапах уроку.

Досвід ґрунтується на принципах діяльнісного, особистісно зорієнтованого та компетентнісного підходів.

Дані матеріали можуть бути використані вчителями географії в організації навчально-виховного процесу загальноосвітніх навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** творчий колектив педагогів

Тема досвіду: «Науково-дослідницька робота в Денишівській ЗОШ І-ІІІ ступенів імені В. Г. Бондарчука»

Адреса досвіду: Денишівська ЗОШ І-ІІІ ступенів імені В. Г. Бондарчука
Тетерівської сільської ради Житомирського району

Директор: Вербило Л. В.

Короткий зміст досвіду. У роботі теоретично обґрунтовуються і практично досліджуються умови організації науково-дослідницької діяльності старшокласників у Денишівській ЗОШ І-ІІІ ступенів імені В. Г. Бондарчука та розглядаються шляхи вдосконалення цього процесу. Практичне значення роботи полягає в тому, що розроблені методичні рекомендації можуть бути використані у загальноосвітніх навчальних закладах з метою підвищення якості організації науково-дослідницької діяльності старшокласників.

Номінація

«Упровадження інновацій в навчанні та вихованні дітей з особливими потребами»

➤ **Автор досвіду:** Наумчук Наталія Олександрівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Психолого-педагогічний супровід дітей з розумовою відсталістю в умовах інклюзивного навчання»

Адреса досвіду: Ружинська гімназія,
вул. Київська, 45, смт Ружин, 13600

Тел: 04138 3-27-01

E-mail: ruzin@i.ua

Директор: Вардецький Григорій Миколайович

Короткий зміст досвіду. В даній роботі автор звертає особливу увагу на роботу з дітьми, які мають вади психофізичного розвитку та пропонує форми роботи, що допоможуть в адаптації та соціологізації таких дітей. Актуальність досвіду в тому, що зі збільшенням кількості дітей такої категорії, особливо, дітей з «межовим» розвитком, в закладах освіти важливого значення набуває психологічний супровід навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання. Важливою є орієнтація на можливості і потреби учнів, на виявлення і розвиток інтересів кожної дитини.

Матеріали, представлені у роботі, можуть бути використані психологами, соціальними педагогами, класними керівниками, вчителями, батьками і тими, хто бажає більше дізнатися, як допомогти дітям, які мають проблеми у особистісному розвитку.

➤ **Автор досвіду:** Євдокимова Олена Миколаївна, вчитель-логопед управління освіти, Войцехівська Наталія Вікторівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Взаємодія практичного психолога та вчителя-логопеда зі школярами з загальним недорозвиненням мовлення в ЗОШ та в умовах інклюзивного навчання»

Адреса досвіду: управління освіти Житомирської міської ради,
вул. В. Бердичівська, 7, м. Житомир, 10014

Тел.: (0412) 47- 48-36

E-mail: osvita@zt-rada.gov.ua

Короткий зміст досвіду. У роботі представлено особливості підготовки та проведення розвивально-корекційної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Дані матеріали можуть бути використані адміністрацією закладу, фахівцями соціально-психологічних, логопедичних служб закладів, класними керівниками.

➤ **Автор досвіду:** Гетьман Світлана Олексіївна, керівник методичного об'єднання вчителів початкових класів та учителів-логопедів, Король Наталія Миколаївна, учитель-логопед, Максаковська Галина Петрівна, вихователь, Ковтун Віта Леонідівна, соціальний педагог, Ольшанська Світлана Валентинівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Роль корекційно-виховної роботи у формуванні мовних та мовленнєвих компетентностей у дітей з тяжкими порушеннями мовлення»

Адреса досвіду: КЗ «Денишівський навчально-реабілітаційний центр»
Житомирської обласної ради,

вул. Чуднівська, 3, с. Дениші, Житомирський район

Тел: (0412) 49-21-23

E-mail: denishidom@ukr.net.

Сайт: kz-denishivskij-tsentr.webnode.com.ua

Директор: Шпак Галина Миколаївна

Короткий зміст досвіду. Збірник містить теоретичні відомості про особливості проведення корекційно-виховної роботи вихователями, вчителями-логопедами, психологом, соціальним педагогом. Її роль у формуванні мовних та мовленнєвих компетентностей у дітей з тяжкими порушеннями мовлення. А також практичні розробки виховних заходів, представлених у різних формах роботи.

Посібник буде цікавий вихователям, вчителям-логопедам, іншим фахівцям у галузі корекційної освіти, всім тим, хто працює з дітьми з тяжкими порушеннями мовлення.

Номінація

«Система роботи дошкільного навчального закладу у формуванні готовності дитини до школи»

➤ **Автор досвіду:** Головенко Марина Василівна, вихователь

Тема досвіду: «Підготовка дітей до шкільного навчання, як психолого-педагогічна проблема»

Адреса досвіду: Кам'янський ДНЗ № 9 Олевського району,
вул. Набережна, 35, с. Кам'янка, Олевський район, 11033

Телефон: 096 526 85 45

E-mail: kamjanska@gmail.com

Завідувач: Головенко Тетяна Миколаївна

Короткий зміст досвіду. У даній роботі проаналізовано основні аспекти підготовки дітей до шкільного навчання, охарактеризовано головні компоненти готовності дитини до навчально-виховного процесу в школі. Розкрито питання розв'язання проблем наступності та перспективності між двома ланками – дошкільною та початковою освітою. В досвіді вміщено методичні рекомендації щодо забезпечення готовності дитини до школи в системі роботи дошкільного навчального закладу.

Запропонований матеріал допоможе педагогам дошкільних навчальних закладів у практичній діяльності по підготовці до школи дітей старшого дошкільного віку.

Номінація

«Авторські підручники, посібники, програми»

➤ **Автор досвіду:** Дмитрієва Руслана Миколаївна, вчитель української мови та літератури

Тема досвіду: практичний poradnik з української мови «Лінгвостилістичні засоби розвитку рецептивного та продуктивного мовлення як показників загальної культури та інтелектуального розвитку особистості школяра»

Адреса досвіду: Садківська ЗОШ І-ІІІ ступенів Житомирського району,
вул. Тімірязєва, 27, с. Садки, Житомирський район, 10401

Тел: 49-63-09

E-mail: Sadkizosh@gmail.com

Сайт: www.sadkivska-zosh.zt.sch.in.ua

Директор: Стужук Юлія Іванівна

Короткий зміст досвіду. Даний посібник є практико-методичним poradnikom для побудови уроків розвитку рецептивного та продуктивного мовлення школярів, містить комплекс засобів розвитку комунікативної компетентності на уроках української мови та вправи для розвитку зв'язного мовлення. Підібрані вправи та завдання спрямовані на формування і вдосконалення мовленнєвих умінь та навичок школярів, передбачають спостереження над мовними явищами, визначення їх у тексті, характеристику, порівняння й зіставлення одних мовних одиниць, їх співвідносність із змістом і стилем висловлювання. У посібнику вміщено теоретичні відомості та методичні рекомендації до уроків розвитку комунікативних умінь.

➤ **Автор досвіду:** О. І. Забережна-Приймак, вчитель

Тема досвіду: художньо-історичний нарис «Орепи та оrepівчани»

Адреса досвіду: Оrepівська ЗОШ І-ІІІ ступенів Новоград-Волинського району

Короткий зміст досвіду. Художньо-історичний нарис написано на основі архівних документів, переказів старожиливі та очевидців різних історичних подій і змальовує історичну картину життя села Орепи протягом трьох століть. До нарису ввійшли ґрунтовні описи традиційних свят, звичаїв та обрядів, які сповна розкривають духовний світ оrepівської минувшини та сучасних оrepівчан.

➤ **Автор досвіду:** Кученко (Римар) Галина Федорівна, вчитель української мови й літератури

Тема досвіду: «Казкотерапія як невід’ємна складова народної педагогіки»

Адреса досвіду: Борщівська ЗОШ І-ІІІ ступенів Радомишльського району

Тел: (04132) 7-92-49

E-mail: viktorrus1971@yandex.ru

Директор: Кириченко Віктор Васильович

Короткий зміст досвіду. Робота містить науково-теоретичні та методично-практичні аспекти і є практичним порадником з актуальної теми впровадження методу казкотерапії як невід’ємної складової народної педагогіки в сучасний освітньо-виховний процес.

Подано цінний матеріал для використання в роботі вихователем ДНЗ, школи-інтернату, бібліотекарем, вчителем початкових класів, української мови та літератури, батьками.

➤ **Автор досвіду:** Барилюк Ірина Володимирівна, вчитель української мови та літератури

Тема досвіду: «Орфографічний тренажер»

Адреса досвіду: Коростенський міський ліцей,

вул. Р. Люксембург, 12, м. Коростень

Тел: (04142)-5-88-10

E-mail: korzosh6@ukr.net

Сайт: liceykor.at.ua

Директор: Ходаківський Віктор Васильович

Короткий зміст досвіду. Дана робота містить завдання із ключами, які можна використати при вивченні теми «Морфологія». Творчі завдання мають на меті не лише засвоєння програмового матеріалу з морфології, а й систематизувати та закріпити основні орфоепічні, граматичні та пунктуаційні навички.

Вправи із ключами спрямовані на піднесення культури української мови, їх можна використати як для індивідуальної, так і для фронтальної роботи з учнями, для самостійної роботи учнів із мовним матеріалом.

Для учнів, учителів-філологів та всіх, хто бажає поринути у світ українського слова, збагатити мовний кругозір.

➤ **Автор досвіду:** Шумило Світлана Анатоліївна, вчитель української мови і літератури

Тема досвіду: «Методика використання веб-технологій у системі роботи вчителя-словесника»

Адреса досвіду: Бердичівський міський ліцей № 15, вул. К.Маркса, 5 А, м. Бердичів, 13300

Тел: 04143-2-11-33, 2-21-72

E-mail: c3w15berd@mail.ru

Директор: Івасюк Ванда Генріхівна

Короткий зміст досвіду. Використання веб-технологій у діяльності вчителя-філолога дозволить оптимізувати зміст навчання, модернізувати методи та форми організації навчально-виховного процесу, забезпечити високий науковий та методичний рівні викладання предмету, підвищити можливості індивідуального підходу, створити умови для розвитку та самореалізації особистості.

У практичному посібнику висвітлено питання практичної доцільності застосування он-лайн-сервісів на уроках української мови та літератури. Також наведено конкретні приклади та короткий термінологічний коментар до теми, частково обґрунтовані аспекти введення в навчально-виховний процес такого інструментарію, як Padlet, LearningApps, Socrative, Kahoot, Plickers Google-форми, Thinglink.

Використання цих інноваційних продуктів стало трендом освітнього середовища. Причина – можливість зробити навчальні заняття більш ефективними та привабливими як для учнів, так і для вчителів.

➤ **Автор досвіду:** Омельчук Тамара Іванівна, завідувач бібліотеки, Бурковська Надія Геннадіївна, бібліотекар

Тема досвіду: «Національно-патріотичне виховання в роботі бібліотеки»

Адреса досвіду: Ліцей №25 м. Житомира, вул. Мала Бердичівська, 18, м. Житомир, 10014

Тел: (0412) 22-72-96

E-mail: Lyceum_25@ukr.net

Сайт: www.s25.zhytomir.info

Директор: Пономарьова Галина Анатоліївна

Короткий зміст досвіду. Патріотичне виховання – пріоритетний напрямок діяльності бібліотеки. Автори пропонують форми та тематику масових заходів, яка допоможе популяризувати літературу, що сприяє вихованню патріотизму, причетності до історичної долі України, висвітлювати події, які відбуваються в державі тощо.

Матеріал адресовано бібліотечним працівникам, вчителям.

➤ **Автор досвіду:** Бовсунівська Віра Анатоліївна, інструктор з фізкультури (плавання)

Тема досвіду: «Дельфінчик / Особливості організації занять з навчання плавання дітей дошкільного віку»

Адреса досвіду: Житомирський центр розвитку дитини №53 «АБВГДЕЙКА»,

бульвар Польський, 7, м. Житомир, 10020

Тел: (0412) 25-38-07

E-mail: abvgdeika53@ukr.net

Сайт: abvgdeyka.zt.ua

Завідувач: Тищук Людмила Іванівна

Короткий зміст досвіду. У посібнику узагальнено багаторічний авторський досвід по навчанню плаванню дітей віком від 1 до 7 років, розкрито значення плавання та загартування водою для всебічного розвитку дитини-дошкільника, надано практичні рекомендації і вправи по навчанню дітей раннього та дошкільного віку плаванню, описано особливості організації занять з навчання плавання дітей дошкільного віку. Представлено авторські програми по навчанню плаванню дітей першого – другого і другого – третього років життя та авторську систему занять для дітей старшого дошкільного віку. Запропоновано конспект заняття з плавання та сценарій свята в басейні.

Матеріали рекомендовані інструкторам з фізкультури та плавання дошкільних навчальних закладів, центрів раннього розвитку дітей, педагогам, батькам, всім, хто прагне з раннього віку формувати у дитини усвідомлене ставлення дитини до власного здоров'я, бажання загартуватися і вести здоровий спосіб життя.

➤ **Автор досвіду:** Медведчук Зоя Петрівна, завідувача, Рижківська Раїса Миколаївна, вихователь-методист, Савчук Ірина Володимирівна, вчитель-логопед

Тема досвіду: посібник «Світ дитинства у планах навчально-виховного процесу ДНЗ»

Адреса досвіду: дошкільний навчальний заклад № 6 «Дзвіночок» комбінованого типу лінгвістичного напрямку м. Новограда-Волинського Житомирської області,

вул. Чехова, 2а, м. Новоград-Волинський, 11700

Тел: (04141) 2-09-91

E-mail: dnz6@ua.fm

Сайт: nv-dnz6.zt.sch.in.ua

Директор: Медведчук Зоя Петрівна

Короткий зміст досвіду. Посібник (із трьох частин) містить системне орієнтовне календарне планування згідно з тематичними навчально-виховними блоками з дітьми усіх вікових груп дошкільного навчального закладу.

Плани розроблено відповідно до вимог та завдань Базового компоненту, чинних освітніх програм.

➤ **Автор досвіду:** творча група педагогічних працівників: Кавешнікова Катерина Миколаївна, вихователь логопедичної групи, Марко Юлія Франківна, вчитель-логопед, завідувач, Собуцька Зінаїда Вікторівна, вчитель-логопед

Тема досвіду: навчально-практичний посібник для індивідуальних корекційних занять з дітьми старшого дошкільного віку, що мають вади мовлення «Говорунчик-Грамотійко» (авторська збірка)

Адреса досвіду: Житомирський центр розвитку дитини № 55, вул. Кибальчича 5-А, м. Житомир, 10009

Тел: (0412) 33-69-38

E-mail: ztdnz55@ukr.net

Завідувач: Марко Юлія Франківна

Короткий зміст досвіду. Створено синтезований посібник, що цілком забезпечує педагога дидактичним матеріалом для роботи з дітьми шостого року життя, що мають вади мовлення, для попередження дисграфії (часткового розладу процесу письма) та дислексії (часткового порушення процесу оволодіння читанням). Актуальність профілактики дисграфії та дислексії у дітей дошкільного віку автори обґрунтовують високою розповсюдженістю цих порушень у молодших школярів.

Запропонований матеріал складається з двох частин і має такі розділи: I частина: голосні звуки, звуки К, Г, Ж, звуки Б, П, М, Н, В, Д, Т. II частина: звуки Л, Л', Р, Р'.

Дидактичні завдання навчально-практичного посібника спрямовані на формування у дошкільників просторових і часових уявлень, розвиток слухового та зорового аналізу і синтезу, розширення обсягу зорової пам'яті, навчання графічної символізації, формування графомоторних навичок, навчання диференціації букв з кінетичною та оптичною схожістю і сприяють попередженню та корекції акустичної, оптичної та моторної дисграфії.

➤ **Автор досвіду:** Шабуніна Валентина Юріївна, Рогузько Тетяна Володимирівна, Камозіна Наталія Олександрівна, вчителі-логопеди, Корнійчук Тетяна Миколаївна, вчитель-дефектолог

Тема досвіду: «Грамаітичні намістинки. Етапиформування категорії роду, числа іменників, дієслів, прикетників у дошкільнят»

Адреса досвіду: Житомирський дошкільний навчальний заклад № 43 вул. І-Партизанська, 12-а, м. Житомир, 10012

Тел: (0412) 47-39-82

E-mail: dnz_43@ukr.net

Завідувач: Бобер Валентина Михайлівна

Короткий зміст досвіду. Автори репрезентують систему ігор та вправ з формування категорії роду, числа іменників, дієслів, прикетників у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Даний практичний посібник адресований вчителям-логопедам,

вчителям-дефектологам, вихователям спеціальних груп. У залежності від рівня психічного і мовленнєвого розвитку дані ігри і вправи можуть бути адресовані також дітям раннього віку з нормальним мовленнєвим онтогенезом.

Ігри та вправи у практичному посібнику підібрані відповідно до вимог спеціальних програм та програмно-методичних комплексів.

➤ **Автор досвіду:** Власюк Таїса Василівна, директор, Темеркес Галина Іванівна, заступник директора з навчально-виховної роботи

Тема досвіду: «Шляхи розвитку Південного освітнього округу»

Адреса досвіду: Лісівщинська середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені О. Дубінчука Коростенського району

Тел: 6-45-40

E-mail: lisivchina@i.ua

Сайт: lisivshchinska-shkola.webnode.com.ua/novini

Директор: Власюк Таїса Василівна

Короткий зміст досвіду. У даній роботі розкрито теоретичні засади управління освітнім округом, зокрема мету, завдання, закономірності та принципи, функції, основні напрями та форми. Проаналізовано стан нормативно-правового забезпечення та практичної організації управління освітнім округом, проблеми підвищення його ефективності в сучасних умовах.

➤ **Автор досвіду:** Невмержицька Ганна Миколаївна, Радкевич Валентина Олексіївна, вчителі математики

Тема досвіду: збірник задач «Виховні задачі з математики для учнів 5-6 класів»

Адреса досвіду: Піщаницька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Овруцького району,

вул. С. Базильчука, 3, с. Піщаниця, Овруцький район, 11122

Тел: (04148)74-1-30

Директор: Слепенчук Микола Васильович

Короткий зміст досвіду. Пропонована збірка містить задачі, спрямовані на реалізацію основних орієнтирів виховання школярів 5-6 класів на уроках математики та на формування основних ключових компетентностей.

Для вчителів та учнів нового покоління.

➤ **Автор досвіду:** Кобилінський Володимир Іванович, вчитель інформатики

Тема досвіду: «Сім кроків в Е-Олупр»

Адреса досвіду: НВК «Овруцька гімназія імені Малишка – ЗОШ І ступеня», вул. І. Франка, 33, м. Овруч, 11101

Тел: (04148)4-46-92

Директор: Залізко Ірина Олексіївна

Короткий зміст досвіду. У збірнику вміщено задачі з сайту E-Olymp. Задачі систематизовано за темами «Кроками, в кожній темі вони упорядковані за зростанням складності. До всіх задач надано приклади розв'язування у вигляді програм на мові Паскаль. До кожної теми підібрано задачі для самостійної роботи. Крім того, у збірнику вміщено методичні рекомендації для вчителів з організації роботи на сайті E

Збірник буде корисним для вчителів, учнів і всіх тих, хто прагне навчитись програмувати та робить перші кроки в E-Olymp.

➤ **Автор досвіду:** Ковтонюк Анатолій Васильович, вчитель інформатики

Тема досвіду: «Система адміністрування офіційних веб-сайтів міст-партнерів МПВСР»

Адреса досвіду: Вацлавпільська гімназія Пулинського району,
вул. Л. Українки, 13, с. Ясна Поляна, Пулинський район

Тел: 93-5-40

E-mail: vatslav@ukr.net

Директор: Мурзаков Сергій Анатолійович

Короткий зміст досвіду. У посібнику розміщено опис створення веб-ресурсів на автономних програмних платформах, завдяки чому посібник можна використовувати під час вивчення веб-програмування у школі. У посібнику розкрито основні поняття, які стосуються веб-програмування, особливості розміщення текстової та графічної інформації на сайті.

➤ **Автор досвіду:** Кузьменко Олександр Вікторович, вчитель інформатики

Тема досвіду: «Розробка CMS веб-сайту з використанням MVC архітектури. Практикум»

Адреса досвіду: Житомирський міський ліцей при ЖДТУ,
проспект Миру, 26, м. Житомир, 10004

Тел: (0412)256622

E-mail: zhcity-lyceum@ukr.net

Сайт: city-lyceum.zt.ua

Директор: Кошевич Юрій Олексійович

Короткий зміст досвіду. У практикумі розроблено інструкції по виконанню циклу практичних робіт по побудові ядра системи управління вмістом для веб-сайту.

Призначений для використання учнями та вчителями в підготовці до участі в конкурсах з веб-дизайну, написання наукових робіт, реалізації проектів по розробці веб-сайтів.

➤ **Автор досвіду:** Пригоцька Олена Вячеславівна, вчитель математики та інформатики

Тема досвіду: «Літній математичний календар для учнів, які закінчили 5 клас»

Адреса досвіду: Новоград-Волинська загальноосвітня школа I-III ступенів № 10,

вул. Гетьмана Сагайдачного, 215, м. Новоград-Волинський, 11700

Тел.: (04141) 3-78-58

E-mail: school10nv@ukr.net

Сайт: school10nv.at.ua

Директор: Федорчук Володимир Григорович

Короткий зміст досвіду. Календар містить завдання навчального та розвивального характеру, які допоможуть учням 5 класу узагальнити та закріпити отриманні знання.

➤ **Автор досвіду:** Повальчук Володимир Володимирович, вчитель хімії

Тема досвіду: інтелектуальна гра «Найрозумніший з хімії»

Адреса досвіду: Андрушівська гімназія

Короткий зміст досвіду. Інтелектуальна гра з хімії «Найрозумніший з хімії», яка складається з двох частин «Неорганічна хімія» та «Органічна хімія».

➤ **Автор досвіду:** творча майстерня вчителів хімії ЗНЗ м. Коростеня, рецензент Шелюк Лариса Анатоліївна, методист

Тема досвіду: «Ефективне навчання в сучасній школі. Опорні конспекти та дидактичні матеріали з неорганічної хімії»

Адреса досвіду: методичний кабінет Коростенської міської ради, вул. Грушевського, 66, м. Коростень

Тел.: (04142)-4-40-14

E-mail: Osvita-kor@ukr.net

Сайт: Mk-kor.at.ua

Завідувач: Черняєва Світлана Володимирівна

Короткий зміст досвіду. Навчально-методичний посібник створений творчою групою вчителів хімії на основі нового Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, який присвячений темі «Кисень». У посібнику підібрані різноманітні завдання, вміщена додаткова цікава історична і наукова інформація. Все це дає можливість закласти якісне підґрунтя для подальшого вивчення предмету та успішного складання ДПА, ЗНО.

➤ **Автор досвіду:** Янчук Оксана Сергіївна, вчитель початкових класів

Тема досвіду: навчально-методичний посібник «Один день із життя першокласника»

Адреса досвіду: Ярунська ЗОШ I-III ступенів Новоград-Волинського району

Короткий зміст досвіду. Даний посібник присвячений актуальному питанню сучасної лінгводидактики: формуванню комунікативної компетентності школярів у процесі спостереження за довкіллям. В посібнику представлено

сутність інтегрованих уроків, подано методичні рекомендації щодо проведення тематичних днів, тижнів, розглянуто сучасні підходи до вибору дидактичного мовного матеріалу. Запропонований навчально-методичний посібник стане у пригоді вчителям, методистам, студентам педагогічних факультетів.

➤ **Автор досвіду:** Макарчук Інна Андріївна, вчитель початкових класів

Тема досвіду: навчальний посібник «Взаємозв'язки і залежності в природі»

Адреса досвіду: Наталівська ЗОШ I-II ступенів Новоград-Волинського району

Короткий зміст досвіду. Навчальний посібник містить схеми-моделі про взаємозв'язки і залежності в природі на основі груп екологічних зв'язків: між живою і неживою природою, між рослинами, між тваринами, між рослинами і тваринами. Матеріал посібника допоможе вчителю у формуванні природознавчої компетентності учнів, пізнавальної діяльності, шляхом системи інтегрованих знань про природу, розвиток ціннісних орієнтацій у різних сферах життєдіяльності та природоохоронної практики.

➤ **Автор досвіду:** Корчевська Леся Василівна, Шибецька Лілія Павлівна, практичні психологи

Тема досвіду: психокорекційний комплекс «Позитивна навчальна мотивація учня – шлях до успіху»

Адреса досвіду: Кам'янська загальноосвітня школа I-III ступенів та Зубковицька загальноосвітня школа I-III ступенів Олевського району,

вул. Центральна, 53, с. Кам'янка, Олевський район, 11033

вул. Житомирська, 43, с. Зубковичі, Олевський район, 11043

Тел.: (04135) 9-53-40, (04135) 9-66-37

E-mail: kamjanska@gmail.com, shirmuckm@mail.ru

Директор: Майгун Катерина Анатоліївна, Ширмук Михайло Миколайович

Короткий зміст досвіду. Психокорекційний комплекс вміщує чотири блоки: діагностичний, корекційний, розвивальний та профілактичний, які спрямовані на вивчення навчальних мотивів; формування позитивного ставлення до навчання; розвиток особистісно-активного ставлення до нового; підвищення рівня розвитку уваги, пам'яті, мислення молодших школярів, у яких є труднощі у навчанні; посилення процесуально-змістовних навчальних мотивів – розвиток інтересу до навчання у підлітків; орієнтування на досягнення високого результату і успіху в навчанні; розвиток прагнення до самовдосконалення, впевненості в собі.

➤ **Автор досвіду:** Булгакова Світлана Миколаївна, практичний психолог та вихователь-методист

Тема досвіду: «Організація форм роботи з дошкільниками з дослідницько-пошуковою діяльністю» (методичні рекомендації)

Адреса досвіду: Брусилівський ДНЗ «Віночок»

Тел.: 063 212 10 32

Завідувач: Кириченко Н. А.

Короткий зміст досвіду. Посібник містить методики діагностики рівня оволодіння (сформованості) дітьми пізнавально-дослідницької діяльності, за якими вихователі, батьки, спеціалісти самостійно можуть дослідити бажаний вид діяльності та виявити місце дитячого експериментування в перевагах дітей.

Подаються практичні матеріали з пошуково-дослідницької діяльності дошкільників різних вікових груп, планування гурткової роботи, конспекти занять, картотеки дослідів, робота з батьками, дидактичні ігри з використанням технології ТРВЗ, методичні вимоги до підготовки та проведення спостережень та експериментів в ДНЗ тощо.

Посібник розрахований для фахівців та педагогічних працівників навчальних закладів, батьків, гувернантів, а також для всіх, хто займається вихованням дітей.

➤ **Автор досвіду:** Гаврилюк Галина Анатоліївна, вчитель російської мови

Тема досвіду: розробка дидактичного матеріалу з російської мови для 5-9 класів «Моя мала Батьківщина»

Адреса досвіду: Головинська гімназія Черняхівського району,

Тел: 0939805881

E-mail: golov.gi@gmail.com

В.о. директора: Оникійчук О.І.

Короткий зміст досвіду. Посібник містить роздатковий матеріал для роботи на уроках російської мови з розвитку мовлення. Основною метою якого є виховання патріотизму та любові до своєї малої Батьківщини.

➤ **Автор досвіду:** Слободянюк Олена Михайлівна, директор, вчитель зарубіжної літератури

Тема досвіду: «Зарубіжна література. Підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 32 м. Житомира, вул. Чуднівська, 48, м. Житомир, 10005

Тел: (0412) 24-27-16

E-mail: school32zt@ukr.net

Директор: Слободянюк Олена Михайлівна

Короткий зміст досвіду. Підручник ознайомлює з художніми творами зарубіжної літератури, вивчення яких передбачено чинною програмою для загальноосвітніх закладів (2012 р. зі змінами 2015 р.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 20.07.2015 № 777).

Видання містить інформацію про життя і творчість авторів художніх текстів, пропорованих для вивчення; орієнтовні рекомендації для самостійного читання; рубрики, що висвітлюють різні аспекти й контексти літературних творів; систему диференційованих запитань і завдань, а також добірку ілюстрацій.

➤ **Автор досвіду:** Самонова Олена Ігорівна, вчитель російської мови

Тема досвіду: «Навчально-методичний комплект з російської мови для 8 класу»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 6 м. Бердичева, вул. ім. Житниченка І. В., м. Бердичів, 13300

Тел: (04143) 6-30-36

E-mail: school.number6@gmail.com

Директор: Патій Людмила Василівна

Короткий зміст досвіду. Навчально-методичний комплект з російської мови для класу складається з підручника та зошита для контрольних робіт. Створений відповідно до Державного стандарту базової та повної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 14.01.2004 № 24, чинної програми з російської мови для ЗНЗ з українською мовою навчання (початок вивчення з 1-го класу; авторського колективу на чолі з Н. Ф. Баландіної), затвердженої наказом МОНмолодьспорту від 06.06.2012 № 664 зі змінами та доповненнями від 2015 р.

Зміст усіх частин комплекту базується на загальнолюдських і національних цінностях, а також на принципах науковості, доступності й перспективності, полікультурності, взаємозв'язку навчання, виховання й розвитку особистості дитини. Матеріали підручника, навчального посібника для учнів та посібника для вчителів відповідають сучасним вимогам до навчання мови національних меншин та ґрунтуються на засадах компетентнісного, культурологічного та комунікативно-діяльнісного підходів, які є інтегративними складовими особистісно орієнтованої освіти. Комплект спрямований на формування у семикласників розгорнутої навчальної діяльності (уміння вчитися).

Призначається для методистів, вчителів російської мови та учнів 8-го класу.

➤ **Автор досвіду:** Химченко Владислав Володимирович, вчитель технологій, трудового навчання та креслення

Тема досвіду: електронний навчально-наочний посібник з дисципліни «Технології сільськогосподарського виробництва»

Адреса досвіду: комунальний заклад «Водотіївський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів-ліцей» Брусилівської селищної ради

Короткий зміст досвіду. Посібник доповнює основні підручники з дисципліни «Технології сільськогосподарського виробництва» для 10 та 11 класів.. В посібнику представлений додатковий теоретичний матеріал, презентації та відеофільми, що розміщені згідно з розділами підручників. В кінці кожного розділу чи теми учневі надано можливість перевірки знань у вигляді тестів.

Метою електронного посібника є допомога вчителю у використанні мультимедійних технологій на власних уроках та у проведенні тестування.

➤ **Автор досвіду:** Семенюк Олександр Васильович, вчитель трудового навчання

Тема досвіду: «Посібник для випилювання лобзика»

Адреса досвіду: Івашківська ЗОШ I-II ступенів Новоград-Волинського району

Короткий зміст досвіду. Посібник призначений сприяти розвитку творчих здібностей та підсилення інтересу до навчання.

➤ **Автор досвіду:** Хилевич Анатолій Петрович, вчитель трудового навчання

Тема досвіду: «Технологія слюсарної обробки металів»

Адреса досвіду: Бігунська загальноосвітня школа I-III ступенів Овруцького району

вул. Механізаторів, 4, с. Бігунь, Овруцький район, 11124

Тел: (04148) 54283

E-mail: begun-osvita@ukr.net

Директор: Федорчук Юрій Миколайович

Короткий зміст досвіду. В даному посібнику представлена скорочена картотека уроків модуля «Технологія слюсарної обробки металів», яка представлена інформаційною, технологічною, аналітичною частинами, банком виробів.

Матеріали картотеки вчитель трудового навчання може використовувати під час планування та підготовки до уроків варіативного модуля «Технологія слюсарної обробки металів», який рекомендується вивчати в 9 класі, варіативних модулів «Технологія виготовлення виробів з тонколистового металу», «Технологія виготовлення виробів з дроту» для 5-6 класів, варіативного модуля «Технологія виготовлення виробів з сортового прокату» для 7-9 класів.

➤ **Автор досвіду:** Штурба Ірина Іванівна, вчитель трудового навчання та образотворчого мистецтва

Тема досвіду: «Творчі проекти на уроках трудового навчання»

Адреса досвіду: Варварівська загальноосвітня школа I-III ступенів Олевського району,

вул. Шкільна, 20, с. Варварівка, Олевський район, 11031

Тел: (04135) 9-61-40

E-mail: abhinandana.rns@mail.ru

Директор: Плис Олександр Васильович

Короткий зміст досвіду. У посібнику представлені цікаві розробки (за змістом та оформленням) творчих проектів з технічної та обслуговуючої видів праці учнів середньої та старшої ланки, а також проекти учасників і переможців різних етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з трудового навчання.

Використання запропонованих матеріалів дозволяє зробити уроки, гурткову роботу більш унаочненими, творчими, а отже і ефективними.

Адресовано вчителям та учням загальноосвітніх навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Ковальчук Наталія Станіславівна, вчитель обслуговуючої праці

Тема досвіду: «Упровадження ігрових технологій на уроках обслуговуючої праці»

Адреса досвіду: Новоград-Волинський колегіум,
вул. Співдружності, 3/8, м. Новоград-Волинський, 11700

Тел: (04141) 3-82-01

E-mail: nvkolegium@email.ua

Сайт: <http://nvkolegium.gotdns.org>

Директор: Седлецька Камілія Домініківна

Короткий зміст досвіду. В авторському посібнику розкриваються наукові основи і методика впровадження ігор та ігрових технологій на уроках трудового навчання, технологій. Теоретично обґрунтовано сутність та специфіку проведення ігрових уроків обслуговуючої праці. Подано приклади проведення різноманітних видів гри на різних етапах уроку, розкрито методичні основи ігрової діяльності з учнями середньої та старшої школи.

Матеріали допоможуть педагогам, що прагнуть до змін та оновлення педагогічного процесу в інноваційній діяльності і можуть бути використані вчителями трудового навчання, керівниками гуртків, вихователями ГПД.

➤ **Автор досвіду:** Матвеева Галина Владиславівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Крок назустріч: психологічний супровід учня з ДЦП у школі (інклюзивна форма навчання)»

Адреса досвіду: Новоград-Волинська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2,

вул. І. Франка, 19, м. Новоград-Волинський, 11700

Тел: (04141) 5-24-80

E-mail: nvsc2@ukr.net

Сайт: nv-school2.edukit.zt.ua

Директор: Гарбовська Любов Георгіївна

Короткий зміст досвіду. Посібник містить науково-методичні рекомендації з питання психологічного супроводу дитини з ДЦП, що перебуває на інклюзивній формі навчання, корекційно-розвивальну програму індивідуальних занять психолога з дитиною, що має вади опорно-рухового апарату.

Матеріали рекомендовані практичним психологам, соціальним педагогам, класним керівникам, учителям-асистентам, які працюють у класах з інклюзивним навчанням.

➤ **Автор досвіду:** Голуб Володимир Миколайович, вчитель історії та правознавства

Тема досвіду: «Збірник тестових завдань з правознавства, практичний курс 9 клас»

Адреса досвіду: Лугинська ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2

Тел.: 096 845 30 02

Короткий зміст досвіду. Збірник призначений для контролю знань учнів поурочно та під час тематичних перевірок. Використовуються в друкованому вигляді і за допомогою програми MyTest X. Завдання створені на основі і відповідно до вимог програм, для покращення ефективності перевірки знань та роботи учнів на уроці.

Збірник завдань призначений для використання вчителями правознавства на уроках у 9 класі.

➤ **Автор досвіду:** Матвіюк Оксана Данилівна, вчитель історії та правознавства, керівник майстер-класу «Виховання»

Тема досвіду: практичний посібник «Національно-патріотичне виховання у змісті роботи майстер-класу «Виховання»

Адреса досвіду: Бердичівська міська гуманітарна гімназія № 2, вул. Карастоянної, 3, м. Бердичів, 13300

Тел.: (04143) 2-44-14, 2-21-88

E-mail: gymnasia.berd@gmail.com

Директор: Толочко Ірина Юліанівна

Короткий зміст досвіду. Посібник містить апробовані методичні матеріали для проведення засідань майстер-класу «Виховання». Увагу зосереджено на проблемі національно-патріотичного виховання учнів у системі виховної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів. Заняття побудовані на основі активних та інтерактивних технологій, використання яких дає можливість організованого впливу на виховний процес у гімназії, одним із пріоритетних напрямків якого є формування в учнів патріотичного мислення, національної свідомості, активної громадянської позиції та можливість реалізації її в практичній діяльності.

Для заступників директорів, керівників методичних об'єднань, учителів, класних керівників, класоводів, вихователів.

➤ **Автор досвіду:** Мельниченко Оксана Пилипівна, директор

Тема досвіду: «Збірник навчальних програм з позашкільної освіти»

Адреса досвіду: Будинок дитячої та юнацької творчості Бердичівської районної ради,

Тел: 098 264 22 05

E-mail: ber.bdt@mail.ru

Директор: Мельниченко Оксана Пилипівна

Короткий зміст досвіду. У збірці навчальних програм вміщено 3 навчальні програми за початково-технічним, спортивно-технічним та науково-дослідницьким напрямками позашкільної освіти. Програми розроблені відповідно до сучасних вимог з використанням доступних ресурсів та методичних рекомендацій щодо змісту та оформлення навчальних програм рекомендованих МОН.

Даний збірник розрахований для використання педагогічними працівниками загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, які навчають вихованців початково-технічному і автотрасовому моделюванню та готують їх до написання науково-дослідницьких робіт.

➤ **Автор досвіду:** Кумечко Ірина Валентинівна, керівник гуртка «Юний дизайнер», Барсуков Віталій Вікторович, керівник гуртка «Основи робототехніки», Черпицький Олексій Анатолійович, керівник гуртка «Радіокерований дріфтінг»

Тема досвіду: «Навчальні програми з позашкільної освіти. Науково-технічний напрям»

Адреса досвіду: Житомирський міський центр науково-технічної творчості учнівської молоді,

вул. Пушкінська, 19, м. Житомир, 10014

Тел: (0412) 22-56-97

E-mail: zhitomir_mcnttum@ukr.net

Сайт: www.mcnttum.edukit.zt.ua

Директор: Васьківський Володимир Анатолійович

Короткий зміст досвіду. У збірнику представлено програми спортивно-технічного, художньо-технічного та інформаційно-технічного профілів навчання, які пройшли апробацію в гуртках Житомирського міського центру науково-технічної творчості учнівської молоді та затверджені наказом управління освіти Житомирської міської ради № 439 від 13.10.2016 р. та не мають аналогів у переліку навчальних програм, рекомендованих МОН України для використання в позашкільних закладах.

Навчальні програми розроблені з урахуванням вимог та структуризовані відповідно до методичних рекомендацій щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти відповідно до листа Державної наукової установи «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» від 05.06.2013 р. №14.1/10-1685.

Призначені для використання у позашкільних закладах освіти науково-технічного напрямку.

➤ **Автор досвіду:** Рощенюк Оксана Анатоліївна, керівник гуртка «Юні екологи-краєзнавці»

Тема досвіду: «Навчальна програма еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти гуртка «Юні екологи-краєзнавці»

Адреса досвіду: Центр позашкільної освіти ім. О. Разумкова м. Бердичева, вул. Вінницька, 21, м. Бердичів, 13300

Тел: 04143-2-11-89

E-mail: spro.razumkova@yandex.ru

Директор: Боровська Олена Валентинівна

Короткий зміст досвіду. Навчальна програма гуртка еколого-натуралістичного напрямку з позашкільної освіти «Юні екологи-краєзнавці» направлена на забезпечення вільного творчого інтелектуального розвитку дітей України, виховання любові до природи, формування у дітей екологічної культури.

Актуальність даної програми не викликає сумнівів, оскільки регіоналізація екологічної освіти на сучасному етапі виходить на перший план.

Дана програма є комплексною, відповідає трирівневому навчанню, орієнтована на дітей молодшого та середнього шкільного віку.

Педагог узагальнила свій досвід роботи та наукове бачення щодо формування змісту освіти на основі плідної багаторічної праці з організації практичної природоохоронної роботи вихованців відділення еколого-натуралістичного напрямку Центру, залучення дітей до екскурсійної та дослідницької роботи з краєзнавства.

Зміст та оформлення програми відповідає вимогам методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Інституту інноваційних технологій і змісту освіти № 14.1/10-1685 від 05.06.2013 р.

➤ **Автор досвіду:** Баранова Р. В., заступник директора з навчальної роботи

Тема досвіду: «Науково-педагогічні засади внутрішкільного контролю у сфері управлінської діяльності заступника директора школи: зміст і структура»

Адреса досвіду: КЗ «Березівський навчально-реабілітаційний центр» Житомирської обласної ради,

вул. Бушуєва, 6, с. Березівка, Житомирський район, 12411

Тел.: 49-06-48, 49-07-16

E-mail: kzbnrc@ukr.net

Короткий зміст досвіду. В посібнику розкрито теоретичні та практичні засади внутрішнього контролю як основної функції управління в роботі заступника директора навчально-реабілітаційного центру, зібрано

рекомендації щодо контролю за основними ланками багатогранного шкільного життя через розуміння суті демократичних перетворень, стилю взаємовідносин між людьми, вміння делегувати обов'язки, переконаність в необхідності широкого обговорення управлінських рішень.

Рекомендованого для заступників директорів спеціальних шкіл-інтернатів, навчально-реабілітаційних центрів.

➤ **Автор досвіду:** Шпак Галина Миколаївна, директор, Король Наталія Миколаївна, учитель-логопед, Гетьман Світлана Олексіївна, керівник методичного об'єднання вчителів початкових класів та учителів-логопедів, Оржехівська Тетяна Євгеніївна, вчитель початкових класів

Тема досвіду: «Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (підготовчий, 1-4 класи)»

Адреса досвіду: КЗ «Денишівський навчально-реабілітаційний центр» Житомирської обласної ради,

вул. Чуднівська, 3, с. Дениші, Житомирський район

Тел: (0412) 49-21-23

E-mail: denishidom@ukr.net

Сайт: kz-denishivskij-tsentr.webnode.com.ua

Директор: Шпак Галина Миколаївна

Короткий зміст досвіду. У програмі «Корекція мовлення», узгоджених з вимогами Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, з навчальними програмами для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, представлено зміст корекційно-відновлювальної роботи, окреслено шляхи надання корекційної допомоги учням з тяжкими порушеннями мовлення.

Програма рекомендована учителям-логопедам, корекційним педагогам, учителям підготовчого, 1-4 класів спеціальних навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Номінація

«Використання інноваційних форм, методів (проектів, практичних занять), засобів навчання, програм в початковій, базовій і повній загальній середній освіті»

➤ **Автор досвіду:** Парасіч Оксана Миколаївна, вихователь ГПД
Тема досвіду: «Гімназія – територія толерантності. Тиждень толерантності «Жити в мирі з собою та іншими»

Адреса досвіду: Старокотельнянська гімназія Андрушівського району

Короткий зміст досвіду. В даній роботі висвітлено суть виховання толерантності у молодших школярів, його проблеми та недоліки на сучасному етапі. Розкриваються критерії, які є визначними у вихованні толерантності учнів початкових класів.

➤ **Автор досвіду:** авторський колектив вчителів початкових класів
Тема досвіду: «Формування громадянської компетентності молодших школярів в умовах групи продовженого дня»
Адреса досвіду: Комунальний загальноосвітній навчальний заклад «Школа І ступеня № 18» м. Бердичева,
вул. М. Грушевського, 27, м. Бердичів, 13300
Тел: 04143-2-03-45
E-mail: nvk-sad3@mail.ru

Директор: Янковенко Любов Олексіївна

Короткий зміст досвіду. Представлена робота спрямована на формування громадянської компетентності молодших школярів в умовах ГПД, в якій висвітлено зміст, форми та методи громадянської освіти. В посібнику вміщено виховні заходи, інформаційні години, вікторини, ігри-подорожі, тренінги, які сприяють вихованню патріотизму молодших школярів.

Матеріали посібника можуть представляти інтерес для вихователів ГПД, класних керівників, керівників гуртків.

➤ **Автор досвіду:** Рипік Олександр Анатолійович, вчитель історії, директор, Лойко Наталія Петрівна, вчитель української мови та літератури, заступник директора з навчально-виховної роботи

Тема досвіду: «Застосування методу тестових технологій з використанням сучасних програмних засобів на уроках суспільно-гуманітарного циклу»

Адреса досвіду: Малинська загальноосвітня школа І-ІІІ №6,
вул. Городищенська, 140, м. Малин

Тел: 5-18-60

E-mail: gorodiche@ukr.net

Директор: Рипік Олександр Анатолійович

Короткий зміст досвіду. У роботі розглядаються можливості, основні характеристики тестового контролю під час проведення уроків суспільно-гуманітарного циклу. Розкрито можливості використання сучасних програмних засобів для організації тестування учнів.

➤ **Автор досвіду:** Творча група у складі: Сімайкіна Тетяна Юріївна, вихователь-методист; керівник творчої групи; вихователі: Катеринич Світлана Валеріївна, Максименко Тетяна Анатоліївна, Рачок Леся Сергіївна, Мирончук Ольга Василівна, Полякова Інна Миколаївна, Григорчук Людмила Володимирівна, Чепис Таїсія Миколаївна, Коломієць Анна Ігорівна, інструктор з фізкультури

Тема досвіду: «Впровадження освіти для сталого розвитку в практику роботи дошкільного закладу»

Адреса досвіду: Житомирський дошкільний навчальний заклад № 57,
вул. Довженко, 11, м. Житомир, 10002

Тел: (0412) 34-55-36

E-mail: barvinok57@bigmir.net

Завідувач: Зоря Олена Андріївна

Короткий зміст досвіду. Автори розкривають зміст дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня «Формування екологічно, економічно й соціально доцільної поведінки дошкільників у контексті освіти для сталого розвитку».

У роботі представлено найбільш ефективні форми роботи з дітьми, батьками та педагогами, які використовуються в дошкільному закладі з метою формування у дітей та дорослих звичок та моделей поведінки, орієнтованих на сталий розвиток.

➤ **Автор досвіду:** Тесленко Олена Володимирівна, вихователь-методист

Тема досвіду: «Формування ціннісних орієнтацій у дітей дошкільного віку як складової життєвої компетентності»

Адреса досвіду: Новоград-Волинський дошкільний навчальний заклад № 1 «Джерельце» інтелектуального напрямку,
вул. Павла Сірагова, 17 а, м. Новоград-Волинський, 11700

Тел: (04141) 5-24-86

E-mail: dnz_1djerelce@ukr.net

Сайт: www.nv-dnz1.edukit.zt.ua

Завідувач: Лесик Вікторія Валеріанівна

Короткий зміст досвіду. Посібник містить теоретичний матеріал з формування ціннісних орієнтацій у дітей та дорослих, міститься практичний виховний досвід формування цінностей дошкільників. Представлено рефлексивний аналіз теоретичних та практичних здобутків із педагогічної проблеми, результати вивчення реальної картини освітньої роботи дошкільного закладу щодо формування ціннісних орієнтацій у дітей в умовах дошкільного навчального закладу та сім'ї.

➤ **Автор досвіду:** Соломонюк Світлана Володимирівна, вихователь старшої групи, практичний психолог

Тема досвіду: «Дослідницький проект «Доріжки матінки природи через чотири пори року»

Адреса досвіду: Житомирський дошкільний навчальний заклад № 33,
вул. Л. Толстого, 4-А, м. Житомир, 1000

Тел: (0412) 34-34-00

E-mail: dnz-33@ukr.net

Завідувач: Тишковська Світлана Володимирівна

Короткий зміст досвіду. Автор пропонує цікавий практичний матеріал, що допоможе в організації та проведенні таких форм роботи як: заняття з елементами дослідницької діяльності, експериментів, ігрових навчальних ситуацій, цільових прогулянок, екскурсій-мандрівок, пошуково-

дослідницької діяльності дітей, виготовлення інтерактивних папок та міні-енциклопедій.

Призначений для вихователів дошкільних навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Онищук Віктор Леонідович, вчитель предмету «Захист Вітчизни», керівник гуртка

Тема досвіду: «Особливості військово-патріотичного виховання учнівської молоді на сучасному етапі»

Адреса досвіду: Новоград-Волинська загальноосвітня школа I-III ступенів № 10,

вул. Гетьмана Сагайдачного, 215, м. Новоград-Волинський, 11700,

Тел: (04141) 3-78-58

E-mail: school10nv@ukr.net

Сайт: school10nv.at.ua

Директор: Федорчук Володимир Григорович

Короткий зміст досвіду. Посібник містить рекомендації щодо організації військово-патріотичного виховання учнів в школі та розробки тематичних заходів. Адресовано вчителям предмету «Захист Вітчизни» та керівникам гуртків військово-патріотичного напрямку.

➤ **Автор досвіду:** Герун Наталія Михайлівна, вчитель математики

Тема досвіду: «Методи стимулювання й мотивації інтересу до навчання математики в учнів»

Адреса досвіду: Черняхівська гімназія

Тел: 0413442686

E-mail: chimnazija@ukr.net

Сайт: cherniakhiv-gymnasium.edukit.zt.ua

Директор: Сироїд Микола Антонович

Короткий зміст досвіду. Робота розкриває ефективні методи навчання, які активізують навчальну діяльність учнів, прищеплюють і підтримують інтерес до предмета, тобто мотивують учнів до вивчення математики.

Матеріали можуть бути використані вчителями початківцями для підготовки та проведення уроків математики.

➤ **Автор досвіду:** Карпінська Надія Савівна, вчитель фізики та астрономії

Тема досвіду: «Формування життєвих компетентностей учнів на уроках фізики засобами навчальних проектів»

Адреса досвіду: Чуднівська гімназія,

вул. Соборна, 1, м. Чуднів, 13200

Тел: (04139) 22085

Директор: Дячук Ніна Іванівна

Короткий зміст досвіду. У роботі розглянуто особливості поєднання та застосування традиційних та нових інформаційно-освітніх технологій

навчання у процесі отримання і засвоєння навчальної інформації під час індивідуальних, групових і колективних форм роботи на уроці для організації якісно нової пізнавальної діяльності, контролю й самоконтролю, формуванню творчих здібностей учнів середнього та старшого етапу навчання.

Рекомендовано вчителям фізики.

➤ **Автор досвіду:** авторський колектив вчителів природничих дисциплін

Тема досвіду: «Оптимальне поєднання педагогічних прийомів – необхідна умова формування предметних компетентностей на заняттях з природничих дисциплін»

Адреса досвіду: Загальноосвітній навчально-виховний комплекс № 10 м. Бердичева,

вул. Шелушкова, 4, м. Бердичів, 13300

Тел: (04143)2-01-56, 2-11-38

E-mail: ezosh10@ukr.net

Директор: Рибак Наталія Іванівна

Короткий зміст досвіду. В даній роботі представлені педагогічні прийоми формування предметних компетентностей на заняттях з природничих дисциплін. Каталог дає змогу вчителю поєднувати різні підходи до організації навчально-пізнавальної діяльності учнів на різних етапах навчального модуля для створення цілісної системи природничих занять. Запропоновані підходи передбачають використання завдань творчого та пошукового характеру, створюють можливості для здійснення рівневої диференціації, що сприяє реалізації креативності учнів та їх соціалізації в суспільстві.

Учителі, користуючись матеріалами каталогу, зможуть урізноманітнити та удосконалити методику проведення навчальних занять. Практична цінність роботи полягає в можливості широкого використання запропонованих педагогічних прийомів на заняттях різних дисциплін.

➤ **Автор досвіду:** Драган Олександр Васильович, вчитель музичного мистецтва та художньої культури, керівник студії «Школа юних журналістів»

Тема досвіду: «Роль шкільної дитячої журналістики у формуванні соціально активної особистості та професійної компетентності старшокласників»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 м. Бердичева, вул. Войкова, 32/21, м. Бердичів, 13300

Тел: (04143) 2-01-47, (04143) 2-70-17

E-mail: zosh11_brd@mail.ru

Директор: Марківський Андрій Петрович

Короткий зміст досвіду. У роботі автором описано теоретичні засади і досвід організації і роботи студії дитячої журналістики, пояснюється суть

поняття «журналістська майстерність» та специфічні ознаки журналістського твору. Розкривається суть критеріїв поділу журналістських творів на жанри, особливості інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних жанрів тележурналістики в школі, розкривається спільне і відмінне у методиці підготовки інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних жанрів учасниками «Школи юних журналістів». Значна увага звертається на технологію і складові дитячої журналістики, які автор використовував у своїй роботі, особливості методики організації і проведення знань по створенню періодичних шкільних новин, тематичних телепрограм, ігрових фільмів та висвітлення їх широкому колу глядачів.

Матеріали роботи будуть корисні вчителям художньо-естетичного циклу, вчителям інформатики, педагогам-організаторам, керівникам гуртків, учням, всім тим, хто прагне удосконалити свої особисті і професійні якості.

➤ **Автор досвіду:** Власюк Ірина Станіславівна, Купчишина Елла Володимирівна, вчителі початкових класів

Тема досвіду: «Читаємо мовчки»

Адреса досвіду: Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 12 м. Бердичева, вул. Одеська, 45, м. Бердичів, 13300

Тел: (04143) 3-14-30, (04143) 3-15-18

E-mail: territory12@bk.ru

Директор: Пудрій Наталія Георгіївна

Короткий зміст досвіду. В умовах сьогодення мовчазне читання є умінням вищого рівня. Навчитись читати мовчки – головне завдання учнів початкової школи. Тому керуючись орієнтовними вимогами до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, методичними рекомендаціями МОН України про викладання навчальних предметів у початковій школі загальноосвітніх закладів України у 2016/2017 н.р., відповідно до завдань нової Програми з літературного читання учителі початкових класів загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 12 Купчишина Е.В та Власюк І.С розробили практичний посібник «Читаємо мовчки» для перевірки та контролю за формуванням навички читання мовчки.

Подані матеріали мають практичне значення. Вони допоможуть учителям початкових класів на уроках та батькам в позаурочний час ефективно організувати роботу з формування навички читання мовчки молодших школярів.

➤ **Автор досвіду:** Шевченко Валентина Степанівна, вчитель початкових класів

Тема досвіду: «Метод художніх проектів на уроках трудового навчання в початковій школі»

Адреса досвіду: Житомирська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 6 ім. В. Г. Короленка, площа Короленка, 7, м. Житомир, 10003

Тел: 0412 42-31-72

E-mail: Zt_school_6@i.ua

Директор: Омелянчук Тетяна Юріївна

Короткий зміст досвіду. У роботі розкриваються проблеми застосування проектно-технологічної діяльності на уроках трудового навчання в початковій школі.

Матеріал має практичну спрямованість та може бути корисним педагогам-практикам.

➤ **Автор досвіду:** Костишина Світлана Павлівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Особливості кібербулінгу у підлітковому середовищі»

Адреса досвіду: Троянівська ЗОШ І-ІІІ ступенів Житомирського району, вул. Войтицького, с. Троянів, Житомирський район, 12460

Тел: 493272

E-mail: troyanivznz@ukr.net

Сайт: troyanivznz.blogspot.com

Директор: Гребенюк Валентина Борисівна

Короткий зміст досвіду. В цій роботі представлені методичні рекомендації вчителям щодо проблеми виявлення ситуацій кібербулінгу, порівняння їх із ситуаціями цькування в реальному житті. Роз'яснюються причини виникнення цих негативних явищ, пропонуються способи подолання та напрямки профілактики.

➤ **Автор досвіду:** Бронувицька Маріанна Юріївна, практичний психолог

Тема досвіду: «Психологічна підготовка першокласників до навчання в школі»

Адреса досвіду: Хорошівський навчально-виховний комплекс «ДНЗ – ЗНЗ І-ІІІ ступенів» № 1

Короткий зміст досвіду. В даній роботі висвітлений теоретичний аналіз психологічної готовності першокласників до навчання в школі. Детально описано діагностичний, розвивальний та профілактичний блоки, які використовує практичний психолог у своїй діяльності по дослідженню психологічної готовності першокласників у Хорошівському НВК. Робота містить поради батькам щодо формування психологічної готовності дітей до навчання в школі та власну розроблену розвивальну програму «Школа першокласників».

Представлені матеріали можуть знайти широке застосування у діяльності практичних психологів дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Кравчук Лілія Олександрівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Психологічне консультування у роботі практичного психолога освітнього закладу»

Адреса досвіду: Вільська ЗОШ І-ІІІ ступенів Черняхівського району

Тел: 097 018 60 81

Директор: Гомонюк Тамара Володимирівна

Короткий зміст досвіду. Робота містить теоретичні та практичні засади психологічного консультування. Також в проекті викладені правила організації консультаційного процесу, вказано на особливості психологічного консультування в ЗОНЗ. В практичній частині описані процедури та техніки роботи на різних етапах консультативної взаємодії.

➤ **Автор досвіду:** Папіжук Людмила Леонідівна, практичний психолог

Тема досвіду: «Формування всебічного розвитку дитини методом піскової терапії»

Адреса досвіду: Романівський центр розвитку дитини,
вул. Небесної сотні, 4а, смт Романів, 13001

Тел.: (04146) 9-16-10

E-mail: romnerovnolitni@bigmir.net

Директор: Криворучко Алла Леонідівна

Короткий зміст досвіду. У роботі висвітлено теоретичний матеріал та власний погляд практичного використання піскової терапії у формуванні всебічно розвиненої дитини.

Розкрито історію розвитку піскової терапії, її значення, основні компоненти піскової терапії, типи предметів, їх символічне значення та розташування. Описано використання піскової терапії як корекційного та діагностичного фактора цілком доступного в роботі дошкільних навчальних закладах.

Розроблено ігри-заняття та ігри-казки з піском для дітей середньої і старшої груп.

Цей метод можна розглядати як одну з інноваційних форм роботи з дітьми.

Досвід роботи призначений для педагогів дошкільних навчальних закладів.

➤ **Автор досвіду:** Арістова Світлана Дмитрівна, вчитель музичного мистецтва

Тема досвіду: «Формування вокально-хорових навичок молодших школярів»

Адреса досвіду: Коростенський міський ліцей,
вул. Р. Люксембург, 12, м. Коростень

Тел: (04142)-5-88-10

E-mail: korzosh6@ukr.net

Сайт: liceykor.at.ua

Директор: Ходаківський Віктор Васильович

Короткий зміст досвіду. У роботі пропонуються основні методи і прийоми формування вокально-хорових навичок молодших школярів, практичний матеріал для розспівування.

Матеріали роботи можуть бути корисними для вчителів музичного мистецтва, художніх керівників дитячих вокально-хорових колективів.

➤ **Автор досвіду:** Фотієва Юлія Валеріївна, вчитель образотворчого мистецтва

Тема досвіду: «Розвиток творчих здібностей учнів на уроках образотворчого мистецтва засобом використання продуктивних технологій»

Адреса досвіду: Коростенська загальноосвітня школа I-III ст. №1 з поглибленим вивченням іноземних мов,
вул. Котовського, 24, м. Коростень

Тел: (04142)-4-23-15

E-mail: school1.kor@ukr.net

Сайт: school1kor.at.ua

Директор: Кульбіда Наталя Леонідівна

Короткий зміст досвіду. В матеріалі презентується досвід роботи вчителя з питання розвитку творчих здібностей учнів на уроках образотворчого мистецтва засобом використання продуктивних технологій як засобу засвоєння знань та умінь, володіючи якими випускник школи знаходить підґрунтя для свого подальшого життя.

Провідною думкою досвіду є доведення теорії, що для розвитку творчих здібностей більшості школярів найефективнішим засобом досягнення мети є використання продуктивних технологій навчання, які забезпечують позитивну мотивацію здобуття знань, активне функціонування інтелектуальних і вольових сфер, сприяють розвитку творчої особистості. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу інноваційних технологій навчання.

ДЛЯ ПОДАТОК